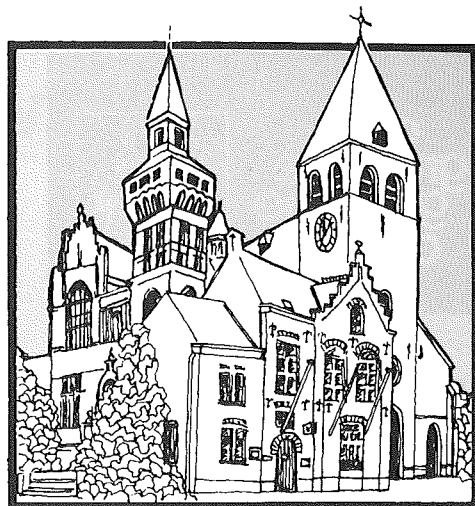

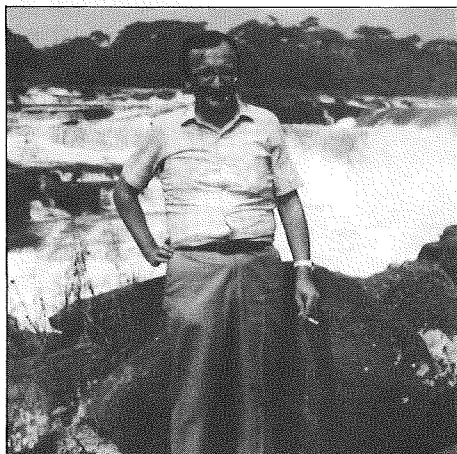
de grootste gemene deler

tweemaandelijks
informatiekrant

van de gemeente
HALLE-STANTONIUS-ZOERSEL

ISSN 0771-7199

Jef Geerts en de
nieuwe GSA

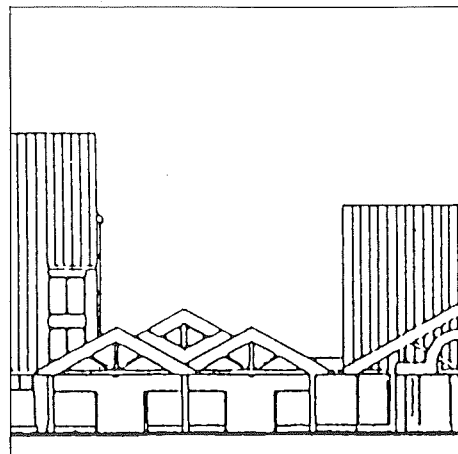
Zoerselse toponiemen

Pater Rik Schrijvers
20 jaar missionaris

1988/4

6de JAARGANG

Een uitgave van het gemeentebestuur
van Zoersel.
Kasteeldreef 55, 2241 Halle(Zoersel)
Tel.03 384.00.00
Nr.Wettelijk Depot: BD 36.969
ISSN: 0771 7199

Hoofredacteur

Dirk van Siche de Combe

Redaktiecomitee (alfabetisch)

Stan Bartholomeeussen, Marc de
Greve, Henk Dillen, Louis Eyskens,
Wilfried Feyen, Roel Jans, Guido Pac-
qu  , Jos van Echelpoel, Jan van Dyck
en Dirk Wouters.

Sekretaris

Marc Bachot

Grafische vormgeving

Leo Willekens

Foto's en illustraties

Krid, Nenufar, Frans Kennis, Leo Wille-
kens, Greet Bisschop

Verspreiding

Gratis bij alle inwoners van Halle,
St.-Antonius en Zoersel.

Inhoud

Kolofon/Lora del Rio	2
Info- en inspraaknieuws	3
Profiel: Jef Geerts en de nieuwe GSA	4
Gemeente bestuur(d)	6
Uitleendienst	7
Zoersel Historisch	8
Pater Rik Schrijvers	10
Van dag tot dag	12

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.
Aan teksten in de informatiekrant kan geen rechts-
kracht worden ontleend. Het staat de redactie vrij
al dan niet ingezonden stukken verkort weer te
geven, met respect voor het meest essenti  le van
de inhoud.

Verantwoordelijke uitgever

Stan Bartholomeeussen
Oostmallebaan 46
2153 Zoersel (03-311.64.59)

DRUKKERIJ VERBELEN ZOERSEL

Lora

i Zalig zusterdorp Lora del R   !

Spanje... Andaloesi  ... Lora del R  
(provincie Sevilla).
Zo vaak denk ik nog terug aan onze reis
met de vzw Hermanamiento-Zoersel. Een
autobus met 2/3 jongeren, 1/3 volwas-
senen die naar 't zuiden vertrok... naar de
zon en naar die toch zo vriendelijke gast-
gezinnen van Lora del R  . Is het de zon
die die mensen zo gastvrij maakt of is het
hun levensoptimisme? Of is het wellicht
hun Spaanse fierheid die hen aanzet tot
die ongekunstelde manier van mensen
ontvangen en ze zo tot hun beste vrien-
den te maken.

't Was een deugddoende vakantie, ook al
lekten we vaak van 't zweet in die verzen-
gende hitte. Dat hadden wij er allemaal
voor over. Al die mooie dingen ontdek-
ken: de sierr  s, de stierenfokkerij, de
tocht naar El Roc  , het bedevaartsoord
met zijn zandwegen voor de paarden en
ook de zee... een kleine oversteek nog en
we konden in Afrika zijn.

't Was allemaal even prachtig... met tus-
sendoor telkens weer een duik in het
zwembad. Heerlijk. Groot was de over-
weldigende pracht van Sevilla en C  r-
doba. In het Alc  zar van Sevilla beland je
plots in een Arabische wereld, vol goud-
kleurige arabesken. Ongelooflijk. De kate-
draal deed niet onder in grootsheid: de
derde grootste Rooms-katolieke kerk ter
wereld met een retabel (van Vlaming
Dancart) groter dan dat van de St.-Pieter
in Rome, werd ons met veel fierheid door
Nathalio gezegd. En vanop de trotse
Giralda konden we heel Sevilla overzien.

Met enkelen namen we op een ochtend de
trein naar C  rdoba. De moskee, waarbin-
nen een katedraal werd gebouwd, was
enig. De tuin bij het Alc  zar was prachtig.
Het was boeiend te bedenken dat de
bevloeiing reeds dateert van de tijd dat de
Arabieren het daar nog voor het zeggen
hadden.

De dagen gingen te vlug voorbij. We had-
den ons gehecht aan onze gastfamilie,
aan de mensen van Lora, aan de groep en
aan mekaar en daar stond reeds het
afscheid voor de deur.

Dank in het bijzonder aan de jongeren,
die van Lora en die van Zoersel. Geen
moment lieten zij ons aanvoelen dat wij
ouder waren. Tien dagen waren wij jong
m  t de jongeren... een fantastische
ervaring.

Dank aan de gastgezinnen in Lora die
alles deden om ons verblijf aangenaam te
maken. Hun vriendschap kent geen einde
en blijft leven in onze harten.

Dank aan de inrichters van de vzw Her-
manamiento-Zoersel en aan de inzet van
de reisleiding (de chauffeur niet te verge-
ten)!

Dank tenslotte aan de thuisblijvers die
klaar stonden bij het vertrek en bij de
thuiskomst.

Een besluit?

"Andaloesi  , Sevilla, Lora zien ... en dan
sterven".

Julienne van Echelpoel-Wagemans.

De ondertekening van de verbroederingsakte in de Jumilla te Lora del R  .

info- en inspraaknieuws

Nieuwe info-wijzer: "Ruimtelijke Ordening"

Zopas kwam de nieuwe handige bro-
chure "Ruimtelijke Ordening" van de
drukkers.

Dit is reeds de 9de in de reeks info-wij-
zers. Het kopen van een grond en het
bouwen van een huis is meestal een zeer
technische en administratief ingewik-
kelde zaak. Deze brochure zet de belang-
rijkste zaken op een rijtje en geeft hierbij
duidelijke verklaringen.

Vooreerst heeft deze brochure het over de
aankoop van een onroerend goed:

Waar moet ik zoal op letten?, alles over het
stedebouwkundig attest en de aankoop-
akte. Vervolgens worden de belangrijkste
administratieve formaliteiten waarmee je
te maken krijgt als je een woning bouwt
verduidelijkt: alles over de bouwvergun-
ning, het inplanten van een bouwwerk, de
voorbereiding van het bouwperceel, enz...
Ook aan verkavelaars werd gedacht: Hoe
een verkavelingsvergunning aanvragen?,
Hoe lang is deze vergunning geldig? In
beroep gaan, enz...

Wat de meeste bouwlustigen zeker zal
interesseren zijn de bouw-, sanerings- en
andere premies. Deze worden in het 4de
hoofdstuk uitvoerig besproken.

Verder wordt ruime aandacht besteed
aan allerlei fiscale gunstmaatregelen, hin-
derlijke inrichtingen en diverse wettelijke
regelingen.

Zoals je kan zien een heleboel zaken
waarmee bouwlustigen en kopers van
gronden ongetwijfeld te maken krijgen.
De brochure gaat niet in detail maar geeft
bewust in eerste instantie informatie over
de hoofdzaken. Hierdoor wordt deze info-
wijzer dan ook een glasheldere leidraad
voor elke burger doorheen het admini-
stratieve doolhof.

De info-wijzer "Ruimtelijke Ordening" is
gratis te verkrijgen op de gemeentelijke
loketdiensten (Handelslei 108 en Zand-
straat 27) en het gemeentehuis (Kasteel-
dreef 55).

Info-wijzer "Gemeenteraadgids"

De info-wijzer 'Gemeenteraadgids', de
brochure voor gemeenteraadbezoekers
werd herdrukt. In de tweede druk zijn
enkele kleine wijzigingen aangebracht, is
de lay-out verbeterd en zijn enkele foto's
toegevoegd.

Zodoende is deze brochure niet enkel up
to date maar ook mooier ogend.

Deze brochure die ter beschikking ligt bij
elke gemeenteraad wordt gretig meege-

nomen door de gemeenteraadbezoek-
ers. Zij was dan ook al gauw aan herdruk
toe.

Ook voor niet-gemeenteraadbezoekers is
de gemeenteraadgids interessant: Hoe
werkt een gemeenteraad, hoe is de sa-
menstelling ervan, hoe wordt de
gemeente bestuurd en ... hebben de
inwoners ook een vinger in de pap?

Deze brochure is dan ook voor iedereen
gratis te verkrijgen op de gemeentelijke
loketdiensten en het gemeentehuis.

Gebruik van de nieuwe sporthal te St.-Antonius

De nieuwe school van St.-Antonius
beschikt over een ruime sporthal.

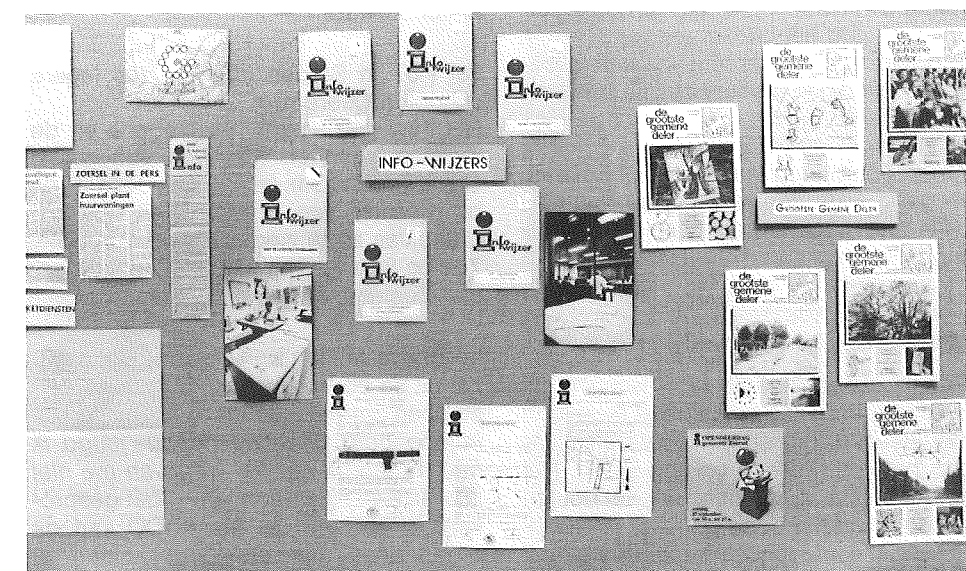
Door de gemeentelijke sportraad werd
een jaarkalender opgesteld voor het
gebruik van de sporthal door verschillen-
de sportverenigingen.

Er werd ook een mogelijkheid voorzien
voor het okkasideel gebruik van de

sporthal. Verenigingen die eens een par-
tijtje mini-voetbal, volleybal, basketbal of
een andere sport willen spelen komen
dus ook aan hun trekken. E  n dag per
week kunnen alle erkende verenigingen
die niet reeds zijn opgenomen in de jaar-
kalender van de sporthal gebruik maken.

Kandidaten moeten echter wel minstens
14 dagen op voorhand een aanvraag
indienen.

Voor meer informatie en boeking:
gemeentelijke sportdienst, t.a.v. Mil van
Dyck, tel. 384.00.00, lijn 290.

Onthaalavond

Op vrijdag 18 november '88 zullen de
nieuwe inwoners van Groot-Zoersel
andermal de kans krijgen om vanaf 20u.
in het koetshuis een overzichtsexpo van
de gemeente en haar werking bij te
wonen.

Je kan er tevens praten met de
beleidsverantwoordelijken van zowat alle
niveau's.

Gemeente Zoersel verkoopt

De gemeente verkoopt, bij opbod, op
donderdag 10 november '88 om 18 u. 30

aan het gemeentehuis te Halle een aantal
gevonden voorwerpen waaronder 15 fiet-
sen, een nieuwe portefeuille en enkele
juwelen.

Kampioenviering

Op vrijdag 25 november wordt in het
koetshuis een avond ingericht waarop de
"Kampioenen" van Groot-Zoersel gevierd
worden.

Wie in aanmerking denkt te komen neemt
zo snel mogelijk contact op met het
gemeentehuis: 384.00.00.

Jef Geerts en de nieuwe GSA

Daar staat ze. Trots en fonkelnieuw, groots en intiem, uitnodigend voor jongeren tijdens de schooluren en voor anderen, 's avonds: de nieuwe gemeenteschool van Sint-Antonius, gelegen in Halle(!) maar behorend tot Groot-Zoersel. Aan het hoofd ervan één man: Jef Geerts.

Jef Geerts is nogal een stille man. Maar toch voel je aan hem dat hij in deze school op zijn plaats is en er graag vertoeft. Dat merk je als hij je meeneemt naar de klassen waar diverse mensen al alles hebben geschikt. Op het eerste leerjaar lagen de krijtjes al geschikt en stonden de mooie nieuwe leesboeken keurig in rij in de al even nieuwe klaslokalen. In het derde leerjaar (het meest gezellige lokaal van de school omdat het eigenlijk voorbestemd was als lokaal handvaardigheid) legt juf Tine de laatste hand aan het met planten versierde interieur en schroeft een arbeider nog vlug het boekenrek vaster. Vooraan staat een pracht van een lesse-naar...volledig in grenenhout, uit lang vervlogen jaren.

We stappen terug langs een mini-tuin in de gang waar een reuze-agave (van de baas zelf) het centrum van de belangstelling is.

Fris

De school oogt modern, fris. Ofschoon het bukt van de grijze beton heeft men toch met kleurvlakken en gekleurde afsluitingen het grauwe effect weggewerkt. Het houten plafond (grenen) en de houten ramen (meranti) doen de rest. Het meubilair is mooi en modern maar niet massief. Of het de tand des tijds zal trotseren is dus de vraag.

De sporthal is indrukwekkend, de toiletten zijn zeer ruim en keurig afgewerkt, de overdekte speelplaats en de speelplaats zelf noden tot gezellig spelen. Het bureau van de directeur zelf is sober maar goed gelegen: een mirador op de speelplaats. Ook hier zijn de muren gemaakt uit grijze betontegels. Het dak wordt geschraagd door een combinatie van zichtbare houten balken, net de constructie van een schuur. En zo komen we aan een ander facet van dit gebouw van architect Van den Broeck: het is een landelijk gebouw, dat perfect past in deze streek...

Jubilee

Voor Jef Geerts is de plechtige opening van de school op 17 september e.k. nog iets extra omdat het precies 30 jaar geleden is dat hij in Sint-Antonius belandde als onderwijzer!

Jef (°37 in Brecht) doorliep zijn lagere school in Overbroek. Het 1ste jaar kregen de jongens en de meisjes lezen en schrijven van zuster Clara. De 2de, 3de en 4de klas doorliep hij bij meester Van Bouwell. Een dubbele graadklas zo te zien. Ook het 5de, 6de, 7de en 8ste was bij één leerkracht: meester Buelens, zijn oom notabene.

In '56 zou Jef dan als kersverse onderwijzer uit de normaalschool van Antwerpen stappen om wat interims te doen. "Ja, o.a. in Iepenburg, bij verwaarloosde jeugd. Ik had de indruk dat het lesgeven me niet zou afdaan". Van een vuurproef gesproken. In '57 zou Jef als KROO van de ordonnance zijn opleiding krijgen in Doornik om dan de rest van de termijn in Brasschaat af te maken. En in '58,

belandde hij dan in Sint-Antonius-Brecht, een school met 6 klassen en 6 leerkrachten, bij directeur Van Lommel. In '65 zou hij met Els van Dijck (een leerkracht van de vrije basisschool) huwen. Hij is vader van Geert, Dirk en Stijn.

Explosie

Het was in de tijd van het schoolpakt: betere normen. Voeg daar de bevolkingstoename bij van de jaren '60 en '70 (Bloemekeswijk en Zoerselhoek werden toen volgebouwd) en je had een explosie van leerlingen. In '62 kwamen er dan ook 4 klassen bij. Jef: "De fameuze gele blok met een voor die tijd prachtige turnzaal". Eind '70 was er dan de grote behoefte aan klassen. Er werden noodklassen opgericht boven de bibliotheek. Zelfs een houten "chalet" op de speelplaats.

Nieuwe school

Het vorige gemeentebestuur onderzocht alle mogelijkheden rond de school. Maar het lukte niet en in oktober '81 werd er beslist om een totaal nieuwe school te bouwen. Er volgde een wedstrijd voor architecten en er kwamen een achttal ontwerpen binnen. Het nieuwe schepenkollège in '83 paste het ontwerp enigszins aan o.a. de grote polyvalente sportzaal. En toen werd er met alle mogelijke moeite gevochten om snel de lange administratieve weg af te gaan.

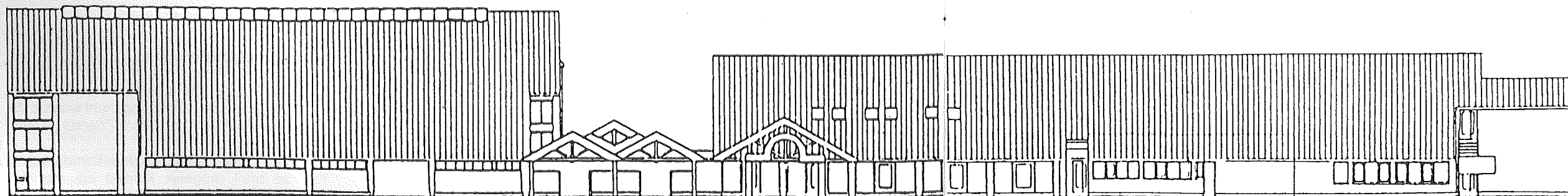
In augustus '86 kon men met de bouwwerken aanvangen en na twee jaar is de school zo goed als af. We gaan trouwens voor het kerstnummer van de GGD nog even een kijkje nemen bij kinderen en leerkrachten en geven je hun impressies.

De school telt nu 15 klassen (15 leerkrachten), terwijl toen de aanvraag in '81 gebeurde er 11 klassen voorzien waren. Vandaar het in "beslag nemen" van de lokalen handvaardigheid en muziek.

De tijd dat Jef klassen kende van 46 lln. en er zelfs had van 35-40-36 lln. is definitief voorbij. Toch is het zo dat deze school eigenlijk nu al te klein is voor het volgende jaar...

Dirk van Sichem de Combe

Politie

De gemachtigde opzichter

Vanaf 1 september '88 zijn in onze gemeente enkele mensen werkzaam, die zich zullen inzetten voor de veiligheid van onze kinderen. Deze mensen heten volgens het nieuwe artikel 40bis van het verkeersreglement, KB 1.12'75, 'GEMACHTIGDE OPZICHTERS'.

De gemachtigde opzichters zijn 'gemachtigd' door de burgemeester en hebben een beperkte bevoegdheid. Zij zijn gemachtigd om het verkeer stil te leggen en om schoolgaande jeugd over te laten steken aan kruispunten en oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers.

Voor de andere bestuurders (d.w.z. bestuurders van auto's, bromfietsen, vrachtwagens, fietsen e.d.) is het verboden om voorbij de gemachtigde opzichter te rijden als deze zich op de openbare weg bevindt en kinderen laat oversteken.

De gemachtigde opzichter is herkenbaar aan een driekleurige band aan de linkerarm, een bordje C3 (verboden toegang, in beide richtingen voor iedere bestuurder) en eventueel een oranjekeurige jas.

Bij een overtreding kan de gemachtigde opzichter aangifte doen bij de politie of rijkswacht, waaraan in ieder geval gevolg zal gegeven worden.

In onze gemeente zullen de gemachtigde opzichters ingezet worden ter beveiliging van onze kinderen en dit vooral rond de begin- en einduren van de scholen.

Wees dus voorzichtig indien je naar of van je werk gaat en komt rond deze uren!

Indien er mensen zijn die zich geroepen voelen om ook gemachtigde opzichter te worden, kunnen ze steeds contact opnemen met de gemeentelijke politie, telefoonnummer 384.00.78 of met de werkloosheidsdienst, telefoonnummer 384.03.19 (vragen naar Diane Weyten)

Iedereen boven de 18 jaar is welkom.

Hans Clippeleyr

Raadszittingen van 23 juni en 25 augustus '88

Begrotingswijzigingen

Verscheidende nieuwe posten werden in de begroting '88 opgenomen: ondergronds brengen van de openbare verlichting in de Begijnenstraat (950.000 fr.), verbouwing oude turnzaal in Halle, sportvloer (1.000.000 fr.), aanleg grasveld en parking Antonia (3.000.000 fr.), verwerven/ruiling van gronden Gijsels (250.000 fr.) herstelling schuur van de parkwachterswoning (600.000 fr.), herinrichting Halledorp-Lindedreef (2.300.000 fr.), verbetering van wegen 4de fase (5.000.000 fr.). De post Lindeboomproject werd met 3.500.000 fr. verhoogd omwille van bijkomende kosten.

OCMW sluit aan bij KINA

De beslissing van de raad van het OCMW om toe te treden tot de vereniging KINA (Krisis Info Netwerk Antwerpen) werd door de gemeenteraad eenparig goedgekeurd. Deze vereniging werd opgericht door het OCMW van Antwerpen met de OCMW's van het arrondissement Antwerpen, het provinciebestuur en een aantal diensten uit de geestelijke en psychiatrische gezondheidszorg. Door zijn toetreding zal het OCMW van Zoersel passende hulp kunnen bieden aan personen in psychosociale en psychiatrische crisissituaties.

Gemachtigde Verkeersopzichters

Er werd besloten tot het starten van de werking van gemachtigde verkeersopzichters die, in samenwerking met de politie, zullen zorgen voor het beveiligen van gevaarlijke oversteekplaatsen bij het in- en uitgaan van de Zoerselse scholen. Hiervoor werd tevens een billijke vergoeding goedgekeurd van ± 340 fr. per uur, gelijk aan die van niet pedagogisch personeel voor naschools toezicht. Er zijn momenteel 8 vrijwilligers, die na opleiding door bevoegde monitoren, zullen starten.

Gronden voor inrichting van paardenoefenveld

De provincie kan momenteel niet akkoord gaan met de aankoop van de gronden van de Antwerpse Bouwwerken Verbeeck, zolang de bestemming van deze gronden (bosgrond in het gewestplan) niet officieel gewijzigd is in recreatiegrond door definitieve goedkeuring van het APA. Ze laat wel toe de gronden (voorlopig) te huren. Daarom kwam de gemeente met de eigenaar voor deze 1,5 ha een jaarlijkse huur van 9.000 fr. over-

een, gedurende maximum 3 jaar. Als compensatie wordt de koopprijs van 54 fr. verhoogd tot 60 fr./m² In die zin heeft de raad in augustus de verkoopbelofte gewijzigd.

Verhuring van klaslokalen

De vrije basisschool van Sint-Antonius gaat verbouwen en vroeg daarom aan de gemeente om tijdens deze hinderlijke werken voor de twee volgende schooljaren een vijftal klaslokalen te huren in de nu leegstaande oude vleugel van de gemeenteschool aan de overkant. De gemeente zal de huurprijs laten vaststellen door de BTW-registratie.

Instandhoudingswerken aan gemeentelijke gebouwen

In februari van dit jaar werd een dossier opgestart voor de herstelling van de schuur en aanhorigheden in het gemeentepark, naast de woning van de parkwachter. Het betreft werken om het geramte van dit gebouw water- en winddicht te maken, zonder binneninrichting dus. De kosten worden geraamd op 2,1 miljoen. De raad keurde het aanbestedingsdossier eenparig goed.

Diverse leningen goedgekeurd

- 3.000.000 fr. voor herinrichting Halle-Dorp (Peggerstraat/Berkenlaan);
- 1.000.000 fr. voor studie en aanleg van speelplein Melkweg, skateboardterrein en afsluiting van speelplein Gagelaars;
- 4.100.000 fr. voor studie en aanleg van toegangswegen en parking voor sportterreinen aan Brakenberg, Halle;
- 1.500.000 fr. voor studie en heraanleg van diverse haakse aansluitingen;
- 3.263.000 fr. voor heraanleg van de Begijnenstraat;
- 1.000.000 fr. voor verbouwing en inrichting van oude turnzaal te Halle;
- 800.000 fr. voor inrichting burelen technische dienst en garage Zonneputteke;
- verschillende kleinere bedragen voor aankoop schoolmeubilair, didactisch materiaal, aansluiting school St-Antonius op waterleidingsnet, meeruitgaven voor aankoop van brandweerwagen.

Andere beslissingen

- Politiereglement heraanleg Achterstraat/Processieweg;
- Wijziging kerkhofreglement Zoersel;
- Goedkeuring van de exploitatie-overeenkomst voor leerlingenvervoer te St-Antonius;

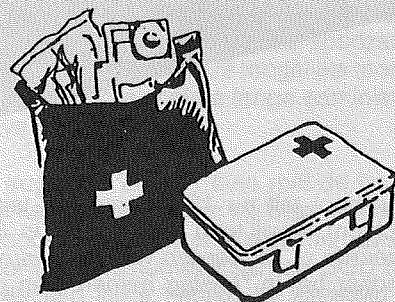
- Toekenning van onkostenvergoeding aan personen die les geven aan werkløzen;
- Toekenning van uitkeringen bij loopbaanonderbreking van politieagenten;
- Politie-reglement met invoering van een verbod van alle gemotoriseerd verkeer op verbindingswegen/paden voor voetgangers en fietsers;
- Machtiging van het schepenkøllege tot in rechte treden voor de onteigening van de toegangswegen naar de parking van de sportterreinen te St-Antonius.

Mededeling

De raadsbesluiten houdende invoering van een gemeentebelasting op het slopen van verlaten en verwaarloosde gebouwen en krotwoningen voor de dienstjaren '88 en '89 werden door de gouverneur vernietigd.

OCMW - Onthaalcentrum voor rechtshulp

Iedere eerste en derde maandag van de maand houden twee advocaten zich ter beschikking van 19 tot 20 uur op het OCMW, Dorp 50 Zoersel, om gratis juridisch advies te verstrekken. Je kunt er terecht met problemen i.v.m.: plaatsing in rusthuis, loonbeslag, huur, nalatenschap, voogdij, echtscheiding, alimentatieplicht, arbeidsgeschil, enz.

Efficiënte hulp bij 'n ongeval

De snelle en degelijke hulp bij een ongeval is niet alleen een humanitaire daad, het is tevens een dringende plicht als burger van deze staat. Je belt direkt het **nr. 100** en voor de rest doe je wat enigszins kan, zonder het slachtoffer meer last of lelsels te bezorgen. In bepaalde gevallen niets aanraken is dan de boodschap! Je kan het lijdën verlichten door de gewonde mens te beschermen tegen zon of regen of koude en er voor zorgen dat andere weggebruikers tijdig kunnen afremmen of uitwijken... Indien het ongeval (vlak) bij een kliniek gebeurt kan het raadzaam zijn om rechtstreeks dit ziekenhuis te verwittigen. Tot slot, raadpleeg je eigen huisarts voor verder deskundig advies...

"Het potlood niet nat maken"

Alles over, op en rond de gemeenteraadsverkiezingen

Op zondag 9 oktober '88 is het weer zover: "gemeenteraadsverkiezingen". Om de zes jaar worden immers de burgers van elke gemeente opgeroepen om de leden van hun gemeenteraad te kiezen.

Wie kan z'n stem uitbrengen? Hoe stem ik geldig? Kan ik mijn stem uitbrengen door een volmacht te geven en hoe gaat dit in z'n werk? Hoe gebeurt de telling en welke kandidaat krijgt uiteindelijk een zetel toegewezen? Hoe belangrijk zijn deze verkiezingen voor de burger?

Op deze en andere vragen zullen we u een antwoord trachten te geven in dit artikel.

De gemeente wordt bestuurd door drie organen die om de 6 jaar opnieuw worden samengesteld:

1. de gemeenteraad,
2. het kollege van burgemeester en schepenen,
3. de burgemeester.

De leden van de gemeenteraad worden dus verkozen door de stemgerechtigde inwoners van de gemeente.

Het kollege van burgemeester en schepenen wordt echter niet door de burgers verkozen, wel uit en door de gemeenteraadsleden.

De burgemeester wordt door de koning benoemd en wordt meestal voorgesteld uit de leden van de gemeenteraad.

De gemeenteraad is dus hét orgaan dat rechtstreeks door het volk wordt verkozen.

Wie kan z'n stem uitbrengen op 9 oktober?

Om als kiezer uw stem te mogen uitbrengen moet men aan 4 voorwaarden voldoen:

1. Belg zijn,
2. de volle leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, ten laatste op de dag van de verkiezingen,
3. niet uitgesloten zijn van het kiesrecht (omwille van een veroordeling of onbekwaamverklaring),
4. de kiezer moet z'n woonplaats in de gemeente hebben gedurende ten minste 6 maanden (anders moet men z'n stem uitbrengen in de gemeente van de vorige woonplaats).

In België bestaat kiesplicht. Zij die aan bovenstaande voorwaarden voldoen zijn verplicht te gaan stemmen! Om tot de stemming te worden toegelaten moet men z'n oproepingsbrief en z'n identiteitskaart bijhebben.

Kiezers die onmogelijk aan de stemming kunnen deelnemen (bv. wegens ziekte of afwezigheid) kunnen vrijgesteld worden van stemplicht). De vrederechter (in overeenstemming met de politiekommissaris) oordeelt of de redenen om niet deel te nemen aan de stemming gegrond zijn.

Sommige kiezers kunnen echter aan iemand volmacht geven om in hun plaats te gaan kiezen.

Zowel de volmachtgever als de volmachtdrager moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Hieronder hebben we de voorwaarden opgesomd:

Alleen de volgende kiezers kunnen een andere kiezer volmacht geven:

1. de kiezer die wegens ziekte of gebrekkigheid niet in staat is om zich naar het stembureau te begeven. Deze onbekwaamheid moet blijken uit een medisch attest,
2. de kiezer die om beroepsredenen in het buitenland vertoeft, dient een attest van zijn werkgever voor te leggen,
3. de kiezer die om beroepsredenen niet naar het stembureau kan komen: ook deze afwezigheid dient gestaafd door een werkgeversattest,
4. de kiezer die om militaire dienstreken zich niet kan aanmelden bij het stembureau: de militaire overheid levert hiervan een attest af,
5. schippers, marktkramers of kermisreizigers: de beroepsuitoefening moet blijken uit een attest door de burgemeester afgeleverd,
6. de kiezer die in de gevangenis zit opgesloten: deze toestand blijkt uit een attest van de gevangenisdirectie,
7. kiezers die omwille van hun geloofsovertuiging zich niet naar het stembureau kunnen begeven: de religieuze overheid levert hiervoor een attest af.

De volmachtdrager moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. de echtgenoot, een bloedverwant tot de 3de graad van de volmachtgever zijn, dit familieverband dient bewezen door een attest van bekendheid door de burgemeester afgeleverd,

2. in het bezit zijn van een volmacht die op een officieel formulier moet gesteld zijn,
3. in het bezit zijn van de bovenvermelde attesten van onbeschikbaarheid, van zijn identiteitskaart en oproepingsbrief.

Zij die niet aan de stemming kunnen deelnemen en/of aan iemand een volmacht wensen te geven moeten zich wenden tot de gemeentelijke loketdiensten (Handelslei 108 en Zandstraat 27) of het gemeentehuis (Kasteeldreef 55, dienst bevolking) met de nodige attesten om de niet-deelname aan de stemming te bewijzen (attest van werkgever, arts, reisbureau, ...).

Kosteloze verplaatsing

Kiezers die nog geen 6 maanden in Zoersel wonen moeten hun stem uitbrengen in de gemeente van de vorige woonplaats. Voor deze kiezers heeft de wetgever een kosteloze verplaatsing voorzien.

Men kan een gratis reisbiljet voor de trein of terugbetaling van vervoerkosten bekomen. Aanvraag voor terugbetaling dient gericht tot het ministerie van binnenlandse zaken. Voor meer inlichtingen en het aanvraagformulier voor terugbetaling kan je zich wenden tot de gemeentelijke loketdiensten (Handelslei 108 en Zandstraat 27) of het gemeentehuis (Kasteeldreef 55, dienst bevolking).

HOE STEM IK GELDIG ?

Elke kiezer beschikt over één stem. De kiezer kan die stem op volgende wijzen geldig uitbrengen :

1. Lijststem of kopstem

Partij A

☒

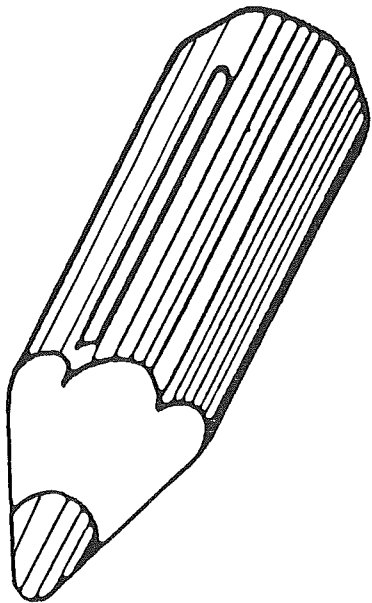
Maes	☐
De Coninck	☐
Julius	☐
Artois	☐
De Kwezel	☐
Tripel	☐
Augustijn	☐

Eveneens geldig zijn een combinatie van een lijststem en één of meerdere naamstemmen :

Partij A

☒

Maes	☒
De Coninck	☒
Julius	☐
Artois	☐
De Kwezel	☐
Tripel	☐
Augustijn	☐

2. Naamstem (1 of meer)

Partij A

☐

Maes	☒
De Coninck	☐
Julius	☐
Artois	☐
De Kwezel	☐
Tripel	☐
Augustijn	☐

of

Partij A

☐

Maes	☒
De Coninck	☐
Julius	☒
Artois	☒
De Kwezel	☐
Tripel	☐
Augustijn	☐

Je stemt ongeldig als :

- je de afmetingen of de vorm van het stembiljet verandert,
- je het stembiljet herkenbaar maakt door er binnen in een papier of ander voorwerp te steken, of door een teken op het stembiljet aan te brengen.
- je blanco stemt,
- je een stem op 2 of meerdere lijsten uitbrengt.

Partij A

☒

Maes	☐
De Coninck	☐
Julius	☐
Artois	☐
De Kwezel	☐
Tripel	☐
Augustijn	☐

Partij B

☐

Claes	☐
Voets	☐
Phaes	☒
Vercammen-Pontzeele	☐
Van Zummelen	☐
Klefmans	☐
De Sombhere	☐

HOE GEBEURT DE TELLING EN WELKE KANDIDAAT KRIJGT UITEINDELIJK EEN ZETEL TOEGEWEEZEN ?

De telling

Eerst wordt het aantal blanco- en ongeldige stemmen geteld.

Daarna wordt voor elke lijst het aantal bekomen stemmen geteld.

Men maakt hierbij een onderscheid tussen :

- het aantal lijst- of kopstemmen,
- het aantal biljetten met één of meer naamstemmen,
- het aantal naamstemmen voor elke kandidaat.

Het verdelen van de zetels onder de lijsten

Vermits in Zoersel het aantal inwoners boven de 15.000 is gestegen (16.664 op 01/12/87) zijn er nu 25 zetels te verdelen (+2 !).

De toewijzing van de zetels gebeurt volgens het stelsel van de "algehele evenredige vertegenwoordiging". Eerst wordt het stemcijfer van elke lijst vastgesteld. Dit is het aantal geldige stemmen van elke lijst (lijst- of naamstemmen).

Vervolgens worden de zetels verdeeld onder de lijsten en daarna de verkozenen aangeduid.

Deze handelingen zijn niet zo eenvoudig en vragen wel wat rekenwerk. De geïnteresseerden vinden in het kadertje hierna (blz. 4) hoe precies de zetels worden verdeeld en de verkozenen aangeduid.

Op te merken valt bij het aanduiden van de verkozenen dat het aantal kop- of lijststemmen volgens een bepaalde formule onder de kandidaten worden verdeeld. Deze stemmen worden bij de voorkeurstemmen geteld. Nu worden deze "bijstemmen" niet gelijk verdeeld onder de kandidaten op de lijst maar wel volgens de plaats op de lijst. De eerste kandidaat krijgt zoveel stemmen toegekend tot hij samen met zijn voorkeurstemmen het kiesbaarheidscijfer behaalt. Het overschot van de bijstemmen gaat naar de tweede kandidaat, enz. ...

Op deze manier worden kandidaten die weinig voorkeurstemmen halen maar vooraan op de lijst staan toch verkozen. Dit terwijl de overige kandidaten het enkel met hun voorkeurstemmen moeten doen.

HOE BELANGRIJK ZIJN DEZE VERKIEZINGEN VOOR DE BURGER ?

Natuurlijk maakt iedereen voor zich uit welk belang hij hecht aan deze verkiezingen. Maar hoe men het ook draait of keert deze verkiezingen bepalen echter wel in belangrijke mate wie onze gemeente de volgende 6 jaren zal besturen en dus ook welk beleid er gevoerd zal worden.

Het gemeentebestuur dient in te staan (zoals de grondwet het zegt) voor de behartiging van de plaatselijke belangen. De inhoud die een gemeentebestuur aan deze belangenbehartiging kan geven werd de laatste tijd sterk verruimd. Naast de klassieke gemeentelijke opdrachten zoals : diverse administratieve taken voor de hogere overheid, ordehandhaving, veiligheid, brandbestrijding- en beveiliging, uitbouw en beheer van het plaatselijk wegennet, komt de gemeente ook tussen bij de inrichting van nutsvoorzieningen, openbare verlichting, ophaling en verwerking van huisvuil enz. ..., meestal onder de vorm van een samenwerking tussen de verschillende gemeenten (intercommunales).

Van een modern en toekomstgericht gemeentebestuur wordt heden ten dage verwacht dat het zich ook inzet op andere domeinen, zoals :

- ruimtelijke ordening,
- milieu,
- tewerkstelling,
- onderwijs en vorming,
- kulturele- en sportinfrastructuur,
- jeugdwerk, speelpleinwerking,
- gezondheidszorg,
- enz. ...

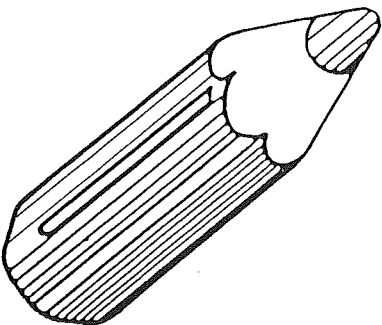
Men verwacht vooral van de gemeenten een beleid voor het welzijn van de burgers en aangepast aan de noden en behoeften van de plaatselijke bevolking. Zeker wegens de grote uitbreiding van de taken waarmee de gemeente zich bezighoudt raakt het gemeentebestuur ongetwijfeld het dagelijks leven van elke burger.

Het is dan ook belangrijk dat elke burger weloverwogen en bewust z'n stem uitbrengt. Het gemeentebestuur dat een steeds omvattender gemeentebestuur voert zal immers op verschillende vlakken ingrijpen in z'n dagelijks leven.

Meer over de gemeenteraad, het schepencollege, de burgemeester, hun bevoegdheden, enz. ... vind je in de info-wijzer "Gemeenteraadgids" en "School en gemeente". Beide brochures zijn gratis te verkrijgen in de gemeentelijke loketdiensten : Handelslei 108, Zandstraat 27 en het gemeentehuis - Kasteeldreef 55.

Bronnen :

- Gemeentelijk Zakboekje, Kluwer Antwerpen,
- Vorm geven aan gemeentebestuur, VBSG

ZETELVERDELING

Het stemcijfer van elke lijst wordt nu gedeeld door achtereenvolgens (1), (1,5), (2), (2,5), (3), (3,5), (4), (4,5) enzovoort. In de praktijk wordt het stemcijfer gedeeld door het dubbele van deze getallen, nl. (2), (3), (4), (5), Deze quotiënten worden dan naar hun grootte gerangschikt tot beloop van een totaal dat gelijk is aan het aantal te verkiezen raadsleden.

Een voorbeeld:

	lijst 1	lijst 2	lijst 3	lijst 4
Stemcijfers	840	432	360	328
2	420 (1)	216 (3)	180 (5)	164 (7)
3	280 (2)	144 (8)	120	109
Deling door 4	210 (4)	108	90	82
5	168 (6)	86	72	65
6	140 (9)	72	60	54

De negen te begeven zetels worden bepaald door de hoogste koëfficiënten: 420, 280, 216, 210, 180, 168, 164, 144 en 140. Vijf zetels worden toegewezen aan lijst 1, twee zetels aan lijst 2 en één zetel aan lijst 3 en 4. Het laatste nuttig quotiënt (140) kent de laatste en negende zetel aan lijst 1 toe.

Verkozenen

Om tot de aanwijzing van de verkozenen over te gaan moeten volgende verrichtingen uitgevoerd worden:

- bepaling van het verkiesbaarheidscijfer:

- aantal nuttige stemmen = stemcijfer x bekomen zetels (1)

$$\bullet \text{ verkiesbaarheidscijfer} = \frac{\text{nuttige stemmen}}{\text{bekomen zetels} + 1} \quad (2)$$

- toekennen der lijststemmen bij overdracht:

- aantal bijstemmen = aantal lijststemmen x bekomen zetels (3)
- een aantal bijstemmen worden aan de eerste kandidaat toegekend tot hij samen met zijn voorkeurstemmen of naamstemmen het verkiesbaarheidscijfer bereikt. Het eventueel overschot wordt aan de 2de kandidaat toegekend, enz. ...

- bij gelijkheid van stemmen tussen de kandidaten geniet de orde van voordracht op de lijst voorrang.

Een voorbeeld:

Aantal aan de lijst toegewezen zetels: 5

Volledige stembiljetten of lijststemmen (641) + aantal onvolledige stembiljetten of naamstemmen (678) of samen 1319 (= stemcijfer).

- nuttige stemmen: $1319 \times 5 = 6595(1)$

- verkiesbaarheidscijfer: $\frac{6595}{5 + 1} = 1099$

- aantal bijstemmen: $641 \times 5 = 3205(3)$

- overdracht naar de kandidaten(4)

Kandidaten	Naamstemmen	Stemmen toegekend bij wijze van overdracht	Totaal
A	300	+	799
B	50	+	1049
C	80	+	1019
D	20	+	338
E	5	+	
F	60		
G	8		
H	155		

Na deze verdeling stellen wij vast dat de kandidaten A, B en C het verkiesbaarheidscijfer hebben behaald. Er blijven nog 2 zetels te begeven op deze lijst. De eerste gaat naar D, die met het overschot van de lijststemmen het hoogste getal bereikt. Daar de lijststemmen uitgeput zijn gaat de laatste zetel naar de kandidaat die het hoogste aantal naamstemmen heeft bekomen, nl. H.

Politiereglement op het aanplakken ter gelegenheid van de verkiezingen.

Dit politiereglement voorziet dat de aanplakking op het openbaar domein enkel mag gebeuren op de daartoe voorziene borden geplaatst door het gemeentebestuur.

De partijen brengen zelf hun affiches aan op de daartoe voorziene plaatsen. Het overplakken van andere affiches of het besmeuren ervan is verboden. Ook het plakken zelf is beperkt binnen de tijd.

Men mag slechts plakken op de openbare borden tussen 6u. en 22u.

Waard om weten

Uitleendienst gemeente Zoersel

Gezien er regelmatig vragen van verenigingen ter ontlending van materialen binnenvallen, besliste het gemeentebestuur over te gaan tot de oprichting van een gemeentelijke uitleendienst voor verenigingen. Vanaf september '88 zal deze dienst operationeel zijn.

Voor wie?

Het materiaal wordt voor ontlending ter beschikking gesteld aan de Zoerselse erkende verenigingen en overkoepelende raden die initiatieven nemen op het sociaal-kulturele rekreatieve en sportieve domein. Het materiaal kan uitsluitend ontleend worden voor groeps- en verenigingsactiviteiten. Privé-personen kunnen nooit van deze materialen gebruik maken.

Hoe materiaal aanvragen?

De aanvraag ter ontlending dient te gebeuren via de jeugddienst, Handelslei 45 (ex - gemeenteschool St.-Antonius), telefoonnummer wordt later meegedeeld (o.a. via de Grootste Gemene Deler). Aanvragen kunnen maximum 6 maand op voorhand worden ingediend. Voor de aanvraag dienen speciale formulieren gebruikt te worden, verkrijgbaar op bovenstaand adres en dit tijdens de werkuren.

Vergoeding

Voor de ontleende materialen dient een beperkte vergoeding (retributie) betaald

te worden. Het spreekt vanzelf dat beschadigingen en/of verlies van materialen door de ontlener vergoed dienen te worden. Voor en na de ontlending zal het materiaal gecontroleerd worden, tijdens de periode van ontlending heeft de gemachtigde van de uitleendienst steeds toegang tot de activiteiten ter controle van het juiste gebruik van de materialen.

Overzicht te ontlenen materialen + vergoeding (per stuk)

Aard materiaal (aantal beschikbaar)	Vergoeding
20 spots 100 watt + houder	10fr.
3 halogeenlampen (500 watt) + houder	50 fr.
6 parblazers (= toneelspot 300 watt)	30 fr.
3 statieven voor spots/parblazers	30 fr.
45 meter zware elektriciteitskabel	2 fr./meter
5 dominostekkers (4 stopkontakten/stuk)	10 fr.
1 megafoon	20 fr.
1 auto - omroepinstallatie (versterker, micro, luidspreker)	100 fr.
1 soundmix (versterker/cassette)	100 fr.
1 versterker	100 fr.
2 platenspelers	50 fr.
2 klankkasten	50 fr.
1 mengpaneel	100 fr.
2 micro's + statief	50 fr.
100 delig servies (borden, tassen, bestek)	10 fr./persoon
20 vouwtafeltjes	20 fr.
100 vouwstoelen	5 fr.

Deze lijst kan aangevuld of gewijzigd worden naargelang de behoeften en mogelijkheden.

Voor vlaggemasten, nadarafsluiting, podia, e.a. dient men zich te wenden tot de technische diensten.

Drukwerk voor jeugdverenigingen

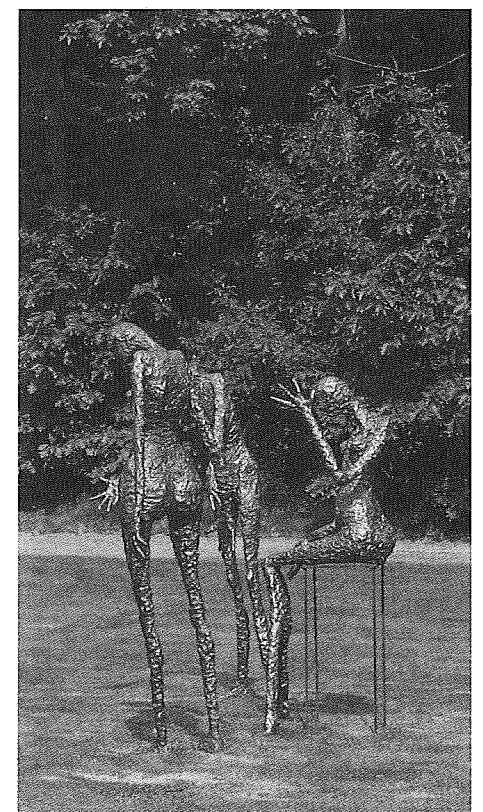
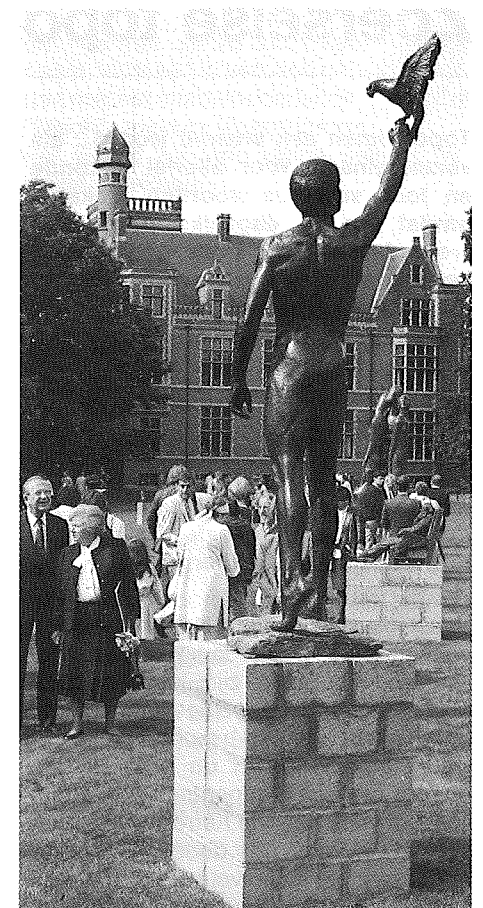
Het gemeentebestuur besliste om de gemeentelijke offsetmachine ter beschikking te stellen van de erkende Zoerselse jeugdverenigingen. Privé-personen en groepen met een winstgevend doel kunnen geen gebruik maken van deze regeling. Ook teksten met partij - politieke doeleinden worden geweigerd. Teksten dienen degelijk uitgetypt binnengebracht te worden, minstens 14 dagen op voorhand.

Prijs drukwerk

1 blad A-4 recto (één zijde)	0, 50fr.
1 blad A-4 recto/verso (voor- en achterkant)	0,70fr.
1 blad A-4 recto (gekleurd)	0,70fr.
1 blad A-4 recto/verso (gekleurd)	0,90fr.
1 blad A-4 recto kartonpapier	0,90fr.
Aluminium plaat (Master)	120fr.

Voor binnenbrengen drukwerk: Jeugddienst, Handelslei 45 te St.-Antonius.

Het was weer
mooi!

Biënnale
Zoersel

Zoerselse toponiemen of "oude plaatsnamen"

Toponiemen een vreemd woord... als verzamelnaam voor allerlei bekende en toch vreemde woorden. Bekend, omdat we ze dagelijks gebruiken; vreemd omdat ze door eeuwenlang gebruik en misbruik, vervormd zijn tot onherkenbare woorden, die ons toch meer dan familiair in de oren klinken. Of kent u de oorsprong of de betekenis van volgende, meer dan klassieke, Zoerselse namen?:
De Maey, De Sjouwel, De Brakenberg, De Bruelen, Het Schriek, Jukschot, De Knod, Het Geleg, De Flikkersteert, De Kwikaard, De Meerheide, De Voorste Hoeven, De Krekelenberg... enz.

Naast de vele huidige straatnamen die ontleend zijn, of zouden we niet beter schrijven: ontstaan zijn, uit die oude plaatsnamen, zijn er echter nog honderden die niet meer zo bekend zijn. Zij sluimeren nog in de geesten van oudere mensen die toendertijd met hun liefke of vrijer naar de Kerrewerbossen trokken, of 's avonds doodsbang in de buurt van het Steenvuurdeke met hun fiets voorbijreden of helemaal niet langs het Heksestraatje voorbij durfden.

Ook de landbouwers spreken meestal nog over oude plaatsnamen, als ze hun stukken land willen aanduiden. Sommigen verzamelen die schat aan plaatsnamen of toponiemen als kostbare relieken van een ver verleden. De heer Spruyt een "toponiemenfan" uit Wijnegem bezocht in juni jl. ons documentatiecentrum in 't Heemhuisje en bezorgde er ons een kleine duizend ter inzage en dit in de deelgemeente Halle alleen.

Andere halen met dit zoekwerk universiteitsstels, zo onder meer Professor R. Van den Eeckhout uit Beerse, die er bijna driehonderd bijeen zocht over de vroegere gemeente Brecht (dus met het huidige St.-Antonius). Vele toponiemen uit de deelgemeente Zoersel vinden we in het bekende PLANTAGIEBOEK v/d Paters Bernardijnen uit Hemiksem. Dit boek, in Zoersels privébezit, handelt o.a. over de aanplantingen in het Zoerselbos en beschrijft de periode vóór de Franse Revolutie. Meteen gaven we u drie van de voornaamste bronnen, waaruit we geput hebben voor dit GGD-artikel.

Toponiemen verklaren is geen eenvoudige wetenschap. Vele woorden zijn zo vervormd dat de oorspronkelijke betekenis slechts in zeer oude geschriften terug

te vinden is. Wat denkt u bijvoorbeeld van het woord **Graffendonk**, dat in de loop der tijden, **Raffendonc, Kaffendonc** en **Baffendonc** werd.

In dit artikel zullen we voor enkele toponiemen een verklaring proberen te geven, daarvoor steunend op de kennis van specialisten in het vak: o.a. R. van den Eeckhout, J. Lindemans, J. Helsen, enz. Schiet echter niet op de pianist. Het is en blijft een goed gemeentepoging. Wie meer specialist ter zake wenst te zijn, zal met open armen ontvangen worden.

Sint-Antonius

1. Jukschot

Deze plaatsnaam wordt reeds in 1359 als **locscot** teruggevonden. Andere schrijfwijzen zijn, **Juxscot, Juxtschot, Juechschot**. Het was de aanduiding voor het gehucht dat, gans zuidelijk van de Brechtse dorpskern, met een smalle strook van ca. 50m vasthing aan het moederdorp. Thans noemt dit gehucht St.-Antonius naar de patroonheilige van de "St.-Antonius capelle". De naam zou wijzen op een "Juk lands" m.a.w. zoveel als een juk of een koppel ossen in één dag kan omploegen, "Schot" zou wijzen op een afsluiting.

2. Kwikaard

Onze "kwikke" burgemeester stelde ons reeds vragen over dit zonderlinge woord. Het woord werd vroeger als **Quickaert** geschreven. Het zou een plaats zijn "waar water uit de grond opborrelt". "Aard" betekent een weiplaats voor het vee. De bewoners uit de buurt zullen dit zeker beamen. Ook op de huidige stafkaart vinden we blauwe puntjes die de waterbronnen aanduiden.

3. De Knod

Reeds in 1470 lezen we **op de cnotte**. De naam loopt de volgende eeuwen door als: **Cnodt, Knock, Knothoven** en **Knothuys**. In 1626 lezen we: "...ende nu ter tijt een hoeve gen. die cnotte gelegen op de heirbaan aen de waterstraete bij de nieuwe meulen eertijts drij stekens ofte erkens"

Een sluitende oorsprong vinden voor de naam van een hoeve aldaar gelegen

is minder eenvoudig. Knot zou een synoniem zijn voor "knots, klomp": een plaats waar "knotwilgen" groeiden?

4. De Heghte Heide of de Eecht

Deze naam is vroeger vrij veel gebruikt en situeert zich bijna in het topje van de "kaboutermuts" van St.-Antonius. Hij komt in allerlei vormen voor: **De Eecht, De Eecht, D'Eght, De Hecht**. In schepenregisters van 1619 spreekt men van "...en zeker hoffstedeken... genaemt het **Goet Van Eechten**"... Hier zijn drie mogelijke verklaringen voor de naam:
 - een driehoekig stuk land wegens de gelijkenis met het landbouwwerktuig: de eg.
 - Een valhekken dat een weide afsluit.
 - een verzamelnaam voor een plaats met veel eeken = eiken.

5. De Brakenstraat

Het oude toponiem **De Braeken** leeft voort in de gelijknamige straat. Reeds in 1672 is er sprake van "...de huyzingen de Braeken". In de loop der tijden vindt men de **De Bracken, De Braekers, De Braek**. De verklaring zou volgens experts voor de hand liggen: een braakliggend stuk land.

Zoersel

1. De Bruelen

Hier ook leeft een oud toponiem voort in een straatnaam. Een Bruul of Bruel is een perceel grasland in de buurt van hoeven, waar de dieren bij gelegenheid naartoe gebracht werden om te grazen. Weiden waar koeien dagelijks op graasden, waren zeker geen algemene regel. Koeien hoorden thuis in de potstal om mest en melk te produceren. Men vindt vele toponiemen als "kalverenbruul" en "ossenbruul" in ons Vlaamse land.

2. Krekelenberg

Hoewel wij hier onmiddellijk aan zomerse krekellconcerten denken, blijkt er een beter gefundeerde verklaring te zijn. "Krekelen" zou kunnen afgeleid zijn van het woord "krakeel". Grensscheidingen gaven dikwijls aanleiding tot twist en krakeel. Deze gebieden kregen een toepasselijke naam: vrij vertaald dus zou het de "Krakaalberg" kunnen zijn, hoewel het woord "berg" in onze streken nogal een sterke uitdrukking is.

3. Smissestraat

Deze straatnaam herinnert ongetwijfeld aan de herbergsmisse van Petrus Bogaert, waarvan het oude naamschild in ons Heemhuisje berust. De ganse smisse bestaat nog... Ze staat in het Kempens museum te Brecht! Dit museum met een Zoersels tinje, is beslist een bezoekje waard!

4. De Maey

Een in onze streken veel voorkomende naam. Wie kent niet de beruchte Hoge Maai te Antwerpen. Een "Maey" of "Maet" is de naam voor grasland dat gemaaid werd met het oog op het bewaren van hooi voor de winter. Dit woord leeft nog voort in het woord "toemaat" of "toemert" d.i. de tweede snede hooi.

5. De Meerheide

De oorsprong van dit toponiem is terug te brengen tot de "...Paters Meire"... Dit was een ven van relatief grote afmetingen, op dezelfde plaats gelegen, dat vroeger zal behoord hebben aan de abdij van Hemiksem. Het ven is pas begin deze eeuw verdwenen. Wij hebben nog foto's waar Zoerselse Bonken, de Witte achterna, zonder zwembroek in het water lopen!!

6. De Mortels

Een veel voorkomende naam in de provincie Antwerpen. In Zoersel liggen de **Mortels** tussen de Einhovense baan (weg naar het Preventorium) en de Kluisbaan. Vele denken aan het woord "mortelen" d.i. verbrijzelen (mortier) van steengruis. Men associeert dit woord aan een bodem met veel stenen erin. Dit kan wellicht wel met de Steenvoort in de buurt (doorwaadbare plaats in de Visbeek). In de Zoerselse sagen en legenden nemen de Mortels een zeer aparte plaats in. Heilichten of dwaallichtjes zag men er zeer veel.

Halle

1. De Ketelhelde

Reeds in 1660 vinden... "met eenen aert genaemt **T KETELHEIKEN**" Een zonderlinge naam. Sommigen denken aan oude legenden... Een keteldrager is een manspersoon die de offerketel draagt op de nachtelijke bijeenkomsten van de heksen. Een man uitschelden voor keteldrager is even erg als een vrouw als heks betitelen. Moeten we het in die "ketel" zoeken?

2. De Vorse Beemden

Graag ziet men in dat woord kikvorsen of vorsen. De waarheid zal het echter wel niet zijn. Want in de loop der tijden vinden we: **De Vosse Beemden, De Voorse Beemden, De Voirtsbeemden** en de **Voortsbeemden**. De verklaring zal dus wel zijn: de beemden gelegen aan de voort, met andere woorden: gelegen aan een doorwaadbare plaats in de nabij gelegen beek.

3. De Vlust

Een op het eerste zicht zeer duistere naam. Vlust kan in verband gebracht worden met het middelnederlands "vlasch" of "flesch", zoals in Vlassenbroek. Het woord zou een kleine wateroppervlakte betekenen.

4. De Kattenberg

Een gedroomde plaats als toneel voor volksagen en volkse legenden. Oude vertellers spreken van duizenden katten, die er op St.-Jansnacht bijeenkwamen. Ook Borgerhout kent de Kattenberg, Antwerpen heeft de Kattendijk en wie herinnert er zich nog het Kattégat uit zijn aardrijkskundeboek, gelegen tussen Dene-marken en Zweden. Weer gaan onze vermoedens een andere kant op: het woord-gedeelte "kat" zou ofwel verwant zijn met het engelse woord "cat", waar het heuvel, dijk, of kade zou betekenen, ofwel met het eveneens engelse woord "cattle", waar het vee betekent. Wij mikken op een schuilplaats voor vee op een lichte heuvelrug van Halle-Dorp.

5. De Peggerstraat

Een vreemd woord voor wie de streektaal niet kent! In 1900 waren in die straat nog een viertal herbergen op een handvol huizen. Daar woonden de Halse veekoopmannen of "peggers".

6. De Flikkersteert

Een naam die zeker tot de verbeelding spreekt! Men ziet reeds een duivelse "steert" flikkeren in het nachtelijke duister. Wie dit denkt, heeft het waarschijnlijk niet bij het juiste eind, of moeten we zeggen "juiste steert"? Het woord onderging immers in de loop der geschiedenis de meest onmogelijke vervormingen: **Vilegentair, Vileghenter, Flikketer, Vlegenter, Flikkensfler, Flikkensfeer** en **Flikkersfler**. Een heel dubieus geval dus! Houden we het bij **Flikketer**, dan zou een mogelijke verklaring kunnen zijn, dat "-ter" familie is van de engelse "tree" of boom. Volgens sommigen zou een "flak-kenteer" een jeneverbesboom zijn! Te ver gezocht? Zo dit was het dan. Als je tijdens je verlof droomde van verre exotische klanken, bedenk dan dat onze toponiemen soms niet minder aantrekkelijk zijn! Wil je meer weten over de Zoerselse toponiemen, dan kan je terecht in het **Dokumentatiecentrum** van de Heemkundige Kring Zoersel vzw, Kerkstraat 9, onder de toren van de Zoerselse dorpskerk. (eerste donderdag van de maand tussen 19u.30 en 21u.30)

vzw Heemkundige Kring Zoersel

Pater Rik Schryvers 20 jaar missionaris

Een gesprek met Rik Schryvers op 5 mei in het Zoerselse Heemhuisje, brengt ons op een direkte en boeiende manier bij de huidige binnenlandse en politieke situatie van Zaïre.

Als Scheutist is Rik momenteel in Kananga medeverantwoordelijk voor de ondersteuning van 70 missionarissen, werkzaam voor verschillende projecten in dat groot gebied.

Tot voor enkele jaren was hijzelf ook direct betrokken bij de vele aspecten van plattelandsontwikkeling, o.a. landbouwprojecten. Uiteindelijk is echter zijn konklusie dat al zulke initiatieven weinig grondig zullen veranderen als men er tegelijk niet voor zorgt dat het volk kan rekenen op goed gevormde en bewuste mensen. Mensen die bekwaam zijn tot kritisch denken. Dit motiveert zijn aanwezigheid nu in de studentenparochie van Kananga. Precies dat informeel werk tussen de studenten brengt ons het huidige Zaïre naar voor. Sinds vorig jaar is Rik op zoek naar financiële steun voor een project in die studentenparochie: elementaire dienst aan studenten om hen ten volle studie- en ontwikkelingskansen te bieden voor een kritische en konstruktieve opleiding, broodnodig voor de toekomstige leiders van gemeenschappen en dorpen. In het begin van de jaren '70 heeft het onderwijs in Zaïre een verstaatsing ondergaan. Dat betekende meteen ook een spijtige genadeslag en de teloorgang voor de bestaande onderwijsstructuren.

Deze onderwijssector wordt samen met andere sectoren, zoals landbouw en gezondheidszorg verwaarloosd. Leraars worden onderbetaald, de corruptie neemt toe en wordt een alledaags verschijnsel. Diploma's worden "gekocht"...

Dat zulke toestand een soort "spookonderwijs" voortbrengt is niet verwonderlijk. Diploma's garanderen geen vakmanschap en kennis meer.

Het onderwijs vormt geen mensen meer tot verantwoordelijkheidszin, tot kritisch denken. Dit zou wel eens de belangrijkste faktor kunnen zijn die ontwikkeling en verandering (ook politiek) in de weg staat.

Ergens krijgt men de indruk dat een volk "dom" gehouden wordt en men zou kunnen vermoeden dat dit bewust gedaan wordt.

Overheersing steunt inderdaad vaak op het trio dat men in de drie Franse werkwoorden "pouvoir, avoir, savoir" (macht, bezit, kennis) terugvindt.

Als deze drie in dezelfde handen verenigd zijn, kan een kleine groep vrij gemakkelijk blijven overheersen. Wenst men echt dat gans een volk betrokken wordt bij beleid en bestuur, dan moet men er voor zorgen dat het kan delen in minstens één van deze drie elementen.

Nu is het zo dat men van onderaf heel weinig kan doen om het volk rechtstreeks te

laten delen in de macht of het bezit. Blijft over, een inspanning om ondanks alles de massa te laten delen in de kennis.

Valt dit laatste weg, dan kan men op korte termijn elke verandering wel vergeten. En als we dan spreken over "kennis" gaat het niet zozeer over een theoretische kennis als over een ontwikkeling die het mensen mogelijk maakt te zien, te oordelen, te weten wat er gaande is. Een ontwikkeling waardoor mensen niet meer domweg ten prooi vallen van bedrieglijke slogans. Een ontwikkeling die leidt tot verantwoordelijke mensen die hun eigen standpunt kunnen bepalen en verdedigen.

De studentenparochie waarin Rik werkzaam is tracht hier haar rol in te spelen. Ze wordt gedragen door de studenten zelf. Een studente van 24 jaar is momenteel tot voorzitter gekozen: ergens is dit een teken dat het gaat om een gemeenschap die openstaat voor verandering. Ook al worden de economie en de gemeenschappen dikwijls gedragen door het werk van de vrouwen, toch komen ze weinig tot hun recht in leidingsgevende posities.

De studenten behoren meestal niet tot de elite. Rijkere studenten trekken immers naar Kinsjasa, en zij die nog rijker zijn, komen studeren in Europa. Velen weten dikwijls niet of ze morgen zullen kunnen eten. De weinig zaïres van hun ouders kunnen de meest elementaire noden aan schoolgerief en eten niet dekken.

En toch slagen deze studenten erin zich te organiseren binnen de studentenparochie. Ze verlenen allerlei diensten die de universiteit niet biedt. Dag en nacht zijn ze

ervoor aan het werk omdat ze er zich voor verantwoordelijk voelen. Jaar in jaar uit, volgen jongens en meisjes mekaar op en zo is er continuïteit in heel de aktie. Omdat ze zich zo maar niet neer leggen bij de huidige gang van zaken, organiseren ze groepen waarin zo diep mogelijk doorgegraven wordt op alle aspecten van het sociale leven om zo te komen tot gezamenlijke overtuigingen, houdingen en inzet. Er wordt ruimte geschapen om met een opvallende vrijheid meningen te uiten en tot opbouwende diskussies te komen over bv. sociale wetgevingen, mensenrechten enz. Erg veel wordt er momenteel gedacht en gesproken tussen professoren en studenten onderling omtrent de situatie. En dan durven we geloven dat een volk op gang kan komen als enkelen onder hen stappen zetten door te beginnen denken.

Wat met het nationalistische gevoel?

Zaïre is een onoverzichtelijk én jong land. Geboren uit vijf jaar bloedvergieten, blijft men de huidige relatieve rust en vrede beschouwen als een verdienste van President Mobutu. Reeds 23 jaar houdt hij zijn regime staande. Dit betekent dat het grootste gedeelte van de jonge bevolking in Zaïre nooit iets anders gekend heeft en zich zo ook moeilijk een alternatief voor hun land kan voorstellen. Na hem, weer de chaos, wordt vaak geïnsinueerd. Zo wordt de vrees voor verandering levend gehouden. En het gevaar is reëel. Hoe slechter de situatie wordt, hoe meer

de mensen weer terugvallen op eigen familie en stam, hoe erger de stammengestellingen ook weer worden. Wordt dit bewust in de hand gewerkt vanuit een "verdeel-en-heers"-principe? De vraag kan zeer zeker gesteld worden.

Ook op dit punt wil de studentengemeenschap tegen de stroom oproeien. Men vormt er werkelijk gemeenschap, maar nooit op basis van taal of stam.

Gezondheidszorg, aids?

De campagne rond de ziekte aids wordt met een opmerkelijke moed gevoerd langs publikaties maar ook langs de radio, via de muziek en de liedjes!

Er is ook inderdaad een ernstige bedreiging van deze dodelijke ziekte.

Toch heeft men de indruk dat er met een zekere apatie en gelatenheid gereageerd wordt. Sterven onder jongeren en volwassenen is een dagelijks onderdeel van het leven. Zoveel andere ziekten als bv. malaria en TBC vormen nog steeds een veel grotere doodsoorzaak. Ook zonder aids ligt de levensverwachting zo bijzonder laag. Oproepen tot preventie hebben dan ook nog weinig weerslag op het gedrag.

Belgische invloed in Zaïre?

Deze is blijkbaar aan het afzwakken al is dat niet steeds ten voordele van Zaïre zelf. Andere landen staan te dringen om deze belangen over te nemen, zoals Frankrijk bv. Herinneren we ons nog de Zaïrese

Boeing die in Oostende aan de grond werd gehouden? Alle Zaïrese vluchten werden direkt afgeleid naar Parijs.

Grondgebruik in Zaïre?

Traditioneel kent men voor de grond niet het begrip van privé-eigendom.

Alle grond behoort aan de gemeenschap en in de dorpen bepalen de chefs het gebruik ervan. Wettelijk is de staat Zaïre eigenaar van alle gronden. Toch ziet men her en der een grootgrondbezit ontstaan. Dit zou wel eens een ernstige storing kunnen worden in het grondgebruik en andere sociale konflikten tot gevolg kunnen hebben.

Gevaar voor Europa?

Mijn indruk na enkele jaren hier weg te zijn? Het groeiende racisme in Vlaanderen is een gevaarlijk fenomeen. Een tendens naar extreme verrechtsing is voelbaar en niet in te passen in mijn missionariservaring.

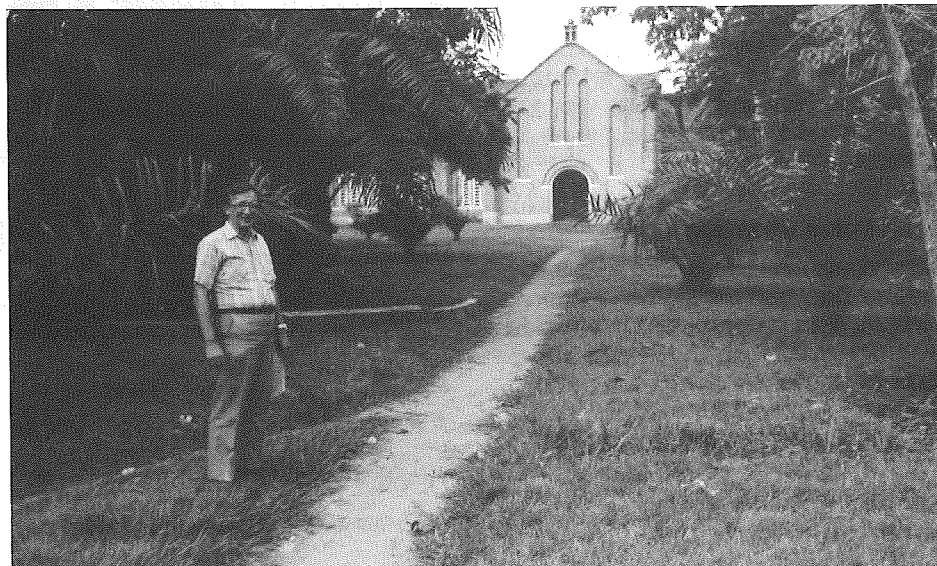
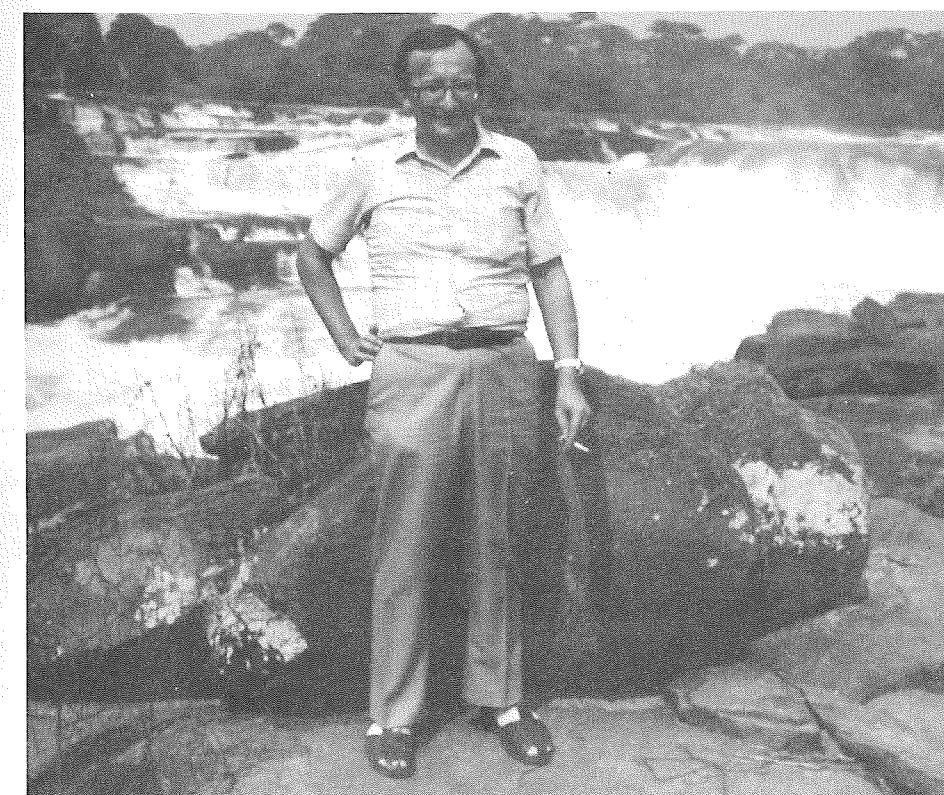
Het valt nog steeds op dat men met zo weinig respect spreekt over Afrikanen. Wij, Europeanen, hebben nog steeds die sterke dominante houding die wel in ons schijnt ingebakken te zijn. Wat kunnen we van de Zaïrees leren?

Achter de niet zo rooskleurige situatie op politiek en economisch vlak van Zaïre, zoals ze in de media in Europa naar voren komt, zitten toch heel wat bemoedigende vaststellingen!

Het entoesiasme! De kracht die in de jeugd zit nodigt uit voort te doen. De plaats van de leken en de verantwoordelijkheden die ze op zich nemen. Ik heb de indruk dat men in Zaïre heel wat verder staat als hier. Het maken van echte vrienden onder de mensen is voor mij de "wissel" op de toekomst en een teken van hoop.

Gedurende die vele jaren ginds heb ik er vele vrienden gemaakt zodat Zaïre werkelijk mijn tweede thuis geworden is. En dan doet het bijzonder deugd solidariteit te mogen ervaren vanuit Zoersel. Voor ontmoediging is er geen plaats. Er zijn de kinderen, de jeugd, de toekomst, die "vlam" tussen de mensen... ze blijft branden!

Frans Claes en
Stan Bartholomeussen

van dag tot dag tot dag

Zaterdag 17 september

H: Wijkfeesten, Heidehoeven Gagelaars

Vrijdag 23 september

SA: Kaartprijskamp (Antonia Lovers), Café de Jonge leerlingen, 19u.

Zondag 25 september

Z: Fietstocht (het Kapittelpad), pleintje, 13u.30

Zondag 2 oktober

Z: Natuurwandeling (vrienden Boshuisje en Zoerselbos), Boshuisje, 14u.30 (tema: naaldbomen)

Vrijdag 7 oktober

Z: Kaartavond (KWB), Chiroheem, 20u.

Zondag 9 oktober

Z-H-SA: Gemeenteraadsverkiezingen tot 13u.

Z: Natuurwandeling (Vrienden Boshuisje en Zoerselbos), boshuisje, 14u.30 (tema: bessen en vruchten)

Vrijdag 14 oktober

H: 9de Kerkconcert (orgelkomitee), St.-Martinuskerk, 19u. (gratis)

Zaterdag 15 oktober

Z: Tentoonstelling (De Zanglijster), vanaf 19u.

Zondag 16 oktober

Z: Tentoonstelling (De Zanglijster), vanaf 8u. met vrijwillige verkoop of ruilhandel tot 13u., gratis toegang

Z: Paddenstoelenuitstap (De Wielewaal), naar Blommerschot, om 9u.30 in Schilde (gemeentehuis) en om 9u.50 in Zoersel (pleintje)

Zondag 23 oktober

Z: Ponycross (LRV St.-Elisabeth) Herfstuitstap naar Malmédy (De Wielewaal), De Toverfluit, 8u. (inschrijven voor 16 oktober om de autocar te kunnen bestellen).

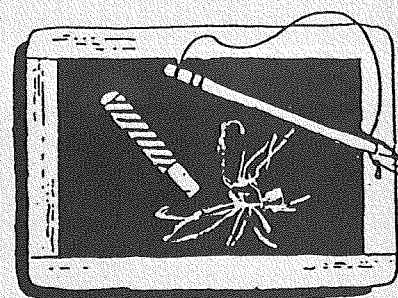
Vrijdag 18 november

H: Onthaalavond nieuwe inwoners, Koetshuis, 20u.

Vrijdag 25 november

H: Kampioenviering Groot-Zoersel, Koetshuis, 20u.

Mededelingen voor de cultuurkalender (maanden januari-februari) dienen voor 25 november 1988 toe te komen op de redactie van de informatiekant, gemeentehuis te Zoersel.

Kursusaanbod in Zoersel vanaf september '88

Reeds voor de vierde maal richt de Werkzoekendenwerking van de gemeente kursussen in. Deze kursussen zijn zoals voorheen toegankelijk voor alle inwoners van Zoersel, werklozen en niet-werklozen. Voorwaarde is, over wat vrije tijd beschikken gedurende de dag, en deze tijd nuttig willen besteden.

Wegens het overgrote succes en herhaalde vraag van kandidaten, breiden wij ons aanbod uit met een vierde jaar Engels en een eerste jaar Duits. Ons kursuspakket ziet er dan ook uit als volgt:

- maandag van 13u.30 tot 15u.30: Frans (1ste t/m 4de jaar)
- dinsdag van 13u.30 tot 15u.30: Duits (1ste jaar)
Knippen en naaien (bij voldoende kandidaten)
- woensdag van 9u.30 tot 11u.30: knippen en naaien voor gevorderden van 13u.30 tot 15u.30: Computerinitiatie
- donderdag van 13u.30 tot 15u.30: Engels (1ste t/m 4de jaar)
- vrijdag van 9u.30 tot 11u.30: dactylo

De kursussen worden gegeven:

1. Het Koetshuis (naast Gemeentehuis)
 - Frans 1ste en 2de jaar
 - Engels 1ste en 2de jaar
 - Knippen en naaien
2. Oude gemeenteschool van St.-Antonius
 - Frans 3de en 4de jaar
 - Duits
 - Engels 3de en 4de jaar
 - Dactylo
3. Gemeenteschool te Zoersel
 - Computer

De kursussen zijn reeds gestart op 5 september '88 en lopen over 30 weken (niet tijdens de schoolvakantie) behalve de cursus computer en dactylo: 15 weken. Geïnteresseerden zijn nog steeds welkom. Gelieve je wel zo vlug mogelijk te laten inschrijven bij: Werkzoekendenwerking Zoersel, Handelslei 108 te St.-Antonius en vraag naar Diane Weyten.

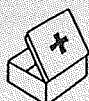
Wachtdienst

Geneesheren

- 17 en 18/9 Rabijns
Halle (383.59.57)
24 en 25/9 Baeck
St.-Antonius (383.63.90)
1 en 2/10 Coninckx
Oostmalle (311.64.76)
8 en 9/10 Coppens
Halle (383.17.55)
15 en 16/10 De Paepe
Westmalle (312.39.04)
22 en 23/10 Eggers
Oostmalle (312.18.63)
29 en 30/10 Faes
Zoersel (311.63.66)

Tandartsen

- 17 en 18/9
Bouwen, Deurne
(325.09.42)
Ickroth, Essen
(667.57.35, 667.27.04)
24 en 25/9
Caremans, Borgerhout
(235.26.64)
Pieters, Ekeren
(664.04.04)

Adreswijziging

Raadpleging voor het Jonge Kind St.-Antonius-Zoersel

Het kinderheil, erkend door Kind en Gezin, verhuist begin september naar de verfraaide lokalen in het **Gezondheidscentrum** Bethaniënlei 8 te 2153 St.-Antonius-Zoersel, tel. 383.36.64.

De preventieve consultaties voor kinderen van 0 tot 3j. worden vanaf 12 september '88 gehouden op volgende (gewijzigde) dagen:

- iedere woensdagavond vanaf 18u.
- iedere donderdagnamiddag vanaf 14u.
- elke 2de en 4de maandag van de maand vanaf 14u. en **steeds op afspraak.**

De raadpleging staat ter beschikking van alle kinderen, ze worden gehouden door een arts, gespecialiseerd in jeugdgezondheidszorg en erkend door Kind en Gezin, en door een sociaal verpleegkundige.